

УДК 008:316.722:930.85(477.41)

**КУЛЬТУРОЛОГІЧНА РЕФЛЕКСІЯ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ
КАТАСТРОФИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ**

Єпик Л. І.

Сумський національний аграрний університет

E-mail: larusyabarabash2017@gmail.com

Культурологічна рефлексія Чорнобильської катастрофи є важливим напрямом осмислення цієї події як складного соціокультурного феномену, що суттєво вплинув на трансформацію національної ідентичності та історичної пам'яті українського суспільства. Чорнобиль виходить за межі суто техногенної катастрофи, набуваючи значення символу, який поєднує екологічний, історичний, культурний і моральний виміри.

У культурному дискурсі Чорнобиль постає як травматичний досвід, що формує нові підходи до осмислення минулого та сучасності. Він стає частиною колективної пам'яті, яка передається через літературу, мистецтво, кінематограф, усні історії та публічні практики пам'ятання.

Важливим аспектом є трансформація національної ідентичності, яка відбувається під впливом Чорнобильської катастрофи. Подія сприяла формуванню більш критичного ставлення до історії, посиленню усвідомлення цінності людського життя, безпеки та правди [1]. Водночас вона стала одним із чинників консолідації суспільства, формування почуття спільної долі та відповідальності за майбутнє країни.

Особливу роль відіграє процес комеморації, що включає створення меморіалів, музеїв, освітніх програм та публічних заходів, спрямованих на збереження пам'яті про події Чорнобильської катастрофи. Через ці практики формується історична пам'ять, яка не лише фіксує факти, але й визначає ціннісні орієнтири суспільства.

Водночас важливим є питання етичного осмислення Чорнобиля, що передбачає відмову від поверхневого або сенсаційного сприйняття події та зосередження на її глибинних гуманістичних аспектах [2].

Отже, культурологічна рефлексія Чорнобильської катастрофи відіграє важливу роль у процесах трансформації національної ідентичності та формування історичної пам'яті. Вона сприяє глибшому розумінню минулого, формуванню ціннісних орієнтирів та усвідомленню відповідальності за майбутнє, що є важливим для розвитку сучасного українського суспільства.

Список літератури:

1. Чорнобиль у культурі та мистецтві: як катастрофа стала символом боротьби за майбутнє URL : <https://pravdatutnews.com/society/2024/12/14/52214-chornobyl-u-kulturi-ta-mystectvi-yak-katastrofa-stala-symvolom>

2. Чорнобиль. Культурна рефлексія. URL: <https://library.kr.ua/virtual-art/chornobyl/>

УДК 338.48-6:504.5

**ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИСТИЧНІ
ДЕСТИНАЦІЇ ЗОН ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФ**

Задворний С. І.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

E-mail: zadvornyi90@tnpu.edu.ua.

Техногенні катастрофи є тригерами низки суспільних зрушень, які впливають на динаміку і тенденції розвитку багатьох видів економічної діяльності на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях. Туризм як складний багатокомпонентний суспільний феномен також виявляється надзвичайно вразливим до подібних деструктивних впливів, що зумовлює трансформацію туристичних потоків й стратегій безпеки. Туристичні дестинації зазнають суттєвих змін у межах формування нових парадигм стійкого розвитку галузі в умовах підвищених ризиків та невизначеності. У цьому контексті індустрія гостинності має комплексно забезпечити сервісний супровід дестинацій такого типу.

У нашому розумінні туристичні дестинації зон техногенних катастроф – це специфічні території, де відбулися масштабні аварії, спричинені діяльністю людини. На зазначених територіях розвивається своєрідний напрям «темного» туризму – туризм